

జయసంవత్సరాదిసి

శ్రీరాజాగౌడే

నారాయణ

గజపతిరాయనీంగారు

C. I. E.

వారిమహలులో జరిగించిన

సంకీర్తనానంతరమంతు

చేసిన

ఉపన్యాసము.

1894

Arsha Press, Vizagapatam.

Publisher Sreeparavastu Sreenivasa

Jagannadhaswamy

Ayyavaralugaru.

Printer D. Guranna.

ఓం

జయసంవత్సరాదినీ

శ్రీరాజాగౌడే

నారాయణగజపతిరాయనింగారు C. I. E.

వారములులో

సంవత్సరాదియందు జరిగించిన

సంకీర్తనానంతరమందు చేసిన

ఉపన్యాసము



ఏకస్య తస్యై వోపాసనయా పారత్తి

క మైహికంచ శుభం భవతి-

ఏకస్య- ఒక్కడైన, తస్యైవ= వానియొక్కయె, ఉపాసనయా- ఉపాసనచేత, పారత్తికమ్= పరలోకసంబంధము కలదియు, ఐహికంచ= ఇహలోకసంబంధము కలదియును, శుభమ్=శుభమైనది, భవతి- అగుచున్నది.

అనుశాసనికము.

తమేవ చార్చయ నిత్యం
భక్త్యా పురుష మవ్యయమ్
ధ్యాయన్ స్తువన్ నమస్కంశ్చ
యజమాన స్తమేవచ॥

లోకాధ్యక్షం స్తువ నిత్యం
సర్వదుఃఖాతిగో భవేత్

అవ్యయమ్-నాశము లేనివాడును, నిత్యమ్-
ఎల్లప్పుడు నుండువాడును, లోకాధ్యక్ష
మ్- లోకముల కధిపతియునగు, తమేవ-
వానినే, భక్త్యా=భక్తి చేత, అర్చయన్=
ఆర్చింపుచున్నవాడై, ధ్యాయన్=ధ్యాన
ముసేయుచున్నవాడై, స్తువన్=స్తో
త్రముచేయుచున్నవాడై, నమస్కన్=న
మస్కారము సేయుచున్నవాడై, యజ
మానః-పూజింపుచున్నవాడై, సర్వదుఃఖా
తిగః=అన్నిదుఃఖములంగడచినవాడు, భవే

త్ - అగును.

భగవంతునియందు మనకున్న బాధ్యత
ను ఇప్పుడు కొంచెము ఆలోచించుదము -

సమస్తసృష్టిజాల పదార్థములయొక్క
అనుభవమునిమిత్తము మన క్రిందియ
ము లిచ్చినవాఁడును, మనస్సును బుద్ధియు
ను ఇచ్చినవాఁడును, వీనిని యుక్తముగా
ప్రవర్తింపఁజేసికొనుటకు మనకు వివేక
ముగూడ నిచ్చినవాఁడును భగవంతుడే
కదా - వానివిషయమై మన కెంతబాధ్యత
యుండవలసినది?

ఇదిమనోజ్ఞానమువల్ల తెలియుటయే
కాక శాస్త్రమువల్లకూడ తెలియఁబడును
న్నది.

తస్మిన్ప్రీతిస్తస్య ప్రియకార్య సాధనం

చ తదుపాసనమేవ.

తస్మిన్=అతనియందలి, ప్రీతిః=ప్రేమయు
ను, తస్య=ఆతనియొక్క, ప్రియకార్య
సాధనంచ=ప్రియమైన కార్యమును చే
యుటయును, తదుపాసనమేవ=వానియొ
క్కడ పాసన చేయుటయే.

భగవద్గీతలు.

మయ్యావేశ్య మనో యే మాం

నిత్యయుక్తా ఉపాసతే।

శ్రద్ధయా పర యోపేతా

స్త్రీమే యుక్తతమా మతాః॥

యే మయి మనః ఆవేశ్య- ఎవ్వారలు
నాయందు మనస్సును ఉడిచి, నిత్యయు
క్తాః పరయా శ్రద్ధయా ఉపేతాశ్చ స
న్తః= ఎల్లప్పుడును సావధానముగా ప్ర
వర్తింపుచున్నవారును గొప్ప శ్రద్ధతోఁ
గూడినవారైనగుచు, మామఉపాసతే=న

న్న ఉపాసంపుచున్నారో, తే మే యు
క్తతమాః మతాః = వారు నాకు యుక్తత
ములుగా నఁచుతులు.

ప్రీతికరములయిన కార్యములను సా
ధించుటయే అతని ఉపాసనమని పైవాక్య
ములో చెప్పఁబడియున్నది.

నాయందు మనస్సును ఉంచి ఎవ్వరు
సదా ప్రవర్తించుచున్నవారో వారు నా
కు యుక్తతములు అని గీతలలో చెప్పఁబడి
యున్నది.

సమస్తసృష్టిజాలమును చేసిన భగవం
తునిచేత సృజింపఁబడ్డ మనుష్యుఁడు జ్ఞా
న మివ్వబడ్డవాఁడు గనుక, సృష్టితో ఒక
రికొకరు తోడుపడుటయును, అన్నిప్రాణు
లకును మనుష్యుఁడు సహాయము చేయు
టయును, అతనికి ప్రేయకార్యసాధనమని

అలోచించునము -

లోకవ్యాపారమును త్యజించి కేవల
ము భగవంతునియెడలనే సదా ప్రవర్తిం
పుచుండినవారలే మనుష్యులకు ముఖ్యున
హాయిము చేయుచు వచ్చినారు గదా -

ఋషులవల్లనేకదా మనుష్యునకు త
త్త్వజ్ఞానంబును ధర్మాచరణోపదేశంబు
ను మొదటినుండి కలిగినవి.

పూర్వాచార్యులని ప్రసిద్ధులయినవారు
గూడ మనుష్యునకు తత్త్వజ్ఞానము కలుగు
టకు సిద్ధాంతములు ఏర్పఱచియున్నవారు
గదా -

హతీయును శ్రీశంకరాచార్యులవారి వ
ల్లనేమి శ్రీ రామానుజాచార్యులవారివల్ల
నేమి శ్రీమద్ధాచార్యులవారివల్లనేమి స్థా
పింపబడిన అద్వైతవిశిష్టాద్వైత ద్వైతస
ద్ధాంతములయొక్క జ్ఞానములవల్ల వ

రత్ననూనములో హిందువులు ప్రవర్తింపు
చున్నారుగదా-

ఇవియును అతని ప్రియకార్య సాధన
ములేగదా-

ఇంక లొకికులనుగుఱిచిందిఅలోచితము-
మనకు భగవంతుడు ఇందియముల నిచ్చి
వివేకమునుగూడనిచ్చియున్నాడు.

కఠోపనిషత్తు

యస్తు విజ్ఞానవాక్ భవతి

యుక్తేన మనసా సదా।

తస్యేంద్రియాణి వశ్యాని

సదశ్వాభవ సారథేః॥

యస్తు = ఎవ్వఁడు, విజ్ఞానవాక్ = వివేకి
యును, సదా = ఎల్లప్పుడును, యుక్తేన
మనసా = యుక్తమైన మనస్సుతోఁగూడు
కొనినవాడును, భవతి = అగుచున్నాడో, త
స్య = వానియొక్క, ఇంద్రియాణి = ఇం

ద్రియములు, సారభేః= రథికునియొక్క,
సదశ్వాత్సవ=మంచిగుట్టములవలె, వశ్యా
ని= స్వాధీనములగునవి, భవంతి= అగుచు
న్నవి.

ఇంద్రియములు స్వాధీనములగుటవల్ల
ఏమి కలుగుచున్నది? ధర్మాచరణమేకదా-

సమస్తమతములును ధర్మాచరణమా
నుగురించి యొక్కవిధముగానే చెప్పుచు
న్నవిగాదా.

ఽహిందూశాస్త్రము

౧. తైత్తిరీయోపనిషత్తు.

సత్యాన్నప్రమదితవ్యమ్ | ధర్మాన్నప్ర
మదితవ్యమ్ | కుశలాన్నప్రమదితవ్యమ్ |

అప్రశోపనీషత్తు-

సత్యం వద | సమూహోవా ఏషపరిశుష్యతి

యోగ్యత మభివదతి॥

౩ తైత్తిరీయోపనిషత్తు-

ధమణంచర | ధమాత్పరంనాస్తి | ధమణ
స్సర్వేషాం ధూతానాం మధు |

రమనుః

ధృతిః క్షమా దమోస్తేయం
శౌచ మిద్రియనిగ్రహః |
ధీర్విద్యాసత్యమశ్రోధో
దశకం ధమణక్షణమ్॥

౪ భారతము- శాంతి॥

అక్రోధ స్సత్యవచనం
సంవిధాగః క్షమా తథా |
ప్రజన స్స్వేషు దారేషు
శౌచ మద్వోహ పవచ॥
ఆజ్ఞానం భృత్యభరణం
నైవైతే సార్వవణికాః |

౬ వరాహపురాణము

౧౦

అహింసా సత్య మస్తేయం
బ్రహ్మచర్యం ప్రకీర్తితమ్,
ఏతాని మానసా న్యాహుః
ర్వ్రతానితు ధరా ధరే

అశాక్యకాస్త్రము

౧శాక్యబుద్ధుడు చెప్పినది.

ప్రాణహరణము- వ్యభిచారము-అబ
ద్ధమాడుట- ఒకరి వస్తువునుకాంక్షించుట-
అసూయ- ఇవిపరిహరించ తగినవి-

స్వీకరించ తగిన వేమనఁగా- ధర్మ-
ముచేయుట- సౌలభ్యము- దయ. అన్యుల
ను తనవలె చూచుకొనుట, ఇవి స్వీకరించ
తగినవి.

శ్రీపథ వస్త్వామియ నెడు

జైనఋషి చెప్పినది.

పరిశిష్టపర్వము.

ప్రభవస్వామ్యథాచఖ్యా

వహింసా ధమకా ఆదిమః।

చింతనీయ శ్శుభోదరొక్క

యథాత్మని తథా పరే॥

౩ చీనా దేశపు కాకాఫిస్ త్యుయస్

అనుఋషిచెప్పినది.

తల్లిదండ్రులయందు భక్తియుంచుము. అ
నుజన్తులయందు ప్రేమ యుంచుము. ఋ
షిమాగళముగా నుండుము. నీకున్నది ఎ
క్కువగా సమర్పించుము. అన్యులయొక్క
దుష్కర్మమును బయటఁ బెట్టకుము. నీ
యొక్క ఆధిక్యమును గురించి యెంచకు
ము. అన్యులయొక్క బాగునుగురించి సం
తోషించుము. లోకులకు వచ్చెడి ఆపదల
నుగురించి కలకరించుము. అనఁగా సహా
యమాచేయుము. పురుగులకు సయితము,

బ్లకుసయితము, చినచిన్న మొక్కలకుస
యితము, ఏదీధమైన హానిని చేయకుము-

3 జంజీవస్త్రానెడు
పాఠసీ శాస్త్రములో చెప్పినది.

౧ శుచిగానుండుటను నేర్చికొనుము-
యోగ్యప్రశంసకు తగిన టుండుము- మన
స్సన మంచి తలంపులు తలచుము- వా
కుకలు శుభముగా పలుకుము- కార్యము
లు శుభముగఁ జేయుము- చెడుతలంపుల
ను పోగొట్టివేసకొనుము- చెడ్డమాటలను
తగ్గించివేయుము- దుష్టకార్యములను దగ్ధ
ముచేయుము-

౨ ఎవరైతే బీదహండ్లను భోజనప
దాక్షిణ్యములిచ్చి పోషింతురో వారిని కొని
యగడుదము-

3 సత్యమైన ఆలోచనము- స్యము

గ మాటలాడుట-సత్యముగ ప్రవర్తించుట-
వీటిని బట్టి పరిశుష్టమైన పూరుషుని కలసి
కొనును.

౪ యెఘాదిగ్రామములో
అనగా బైబిలులో పూర్వభాగములో
మోజేస్ అనెడిదీర్ఘదర్శి
యారాపుస్తకములో వ్రాసినది-

౧ త్వం నిజపితరం మాతరం చ సంచస్య
స్వ.తేన తవప్రభుః పరమేశ్వరో యందే
శంతుభ్యం వాస్యతి, తస్మిన్దేవేతవదీర్ఘ-
కాలమ్ ఆయుర్భవిష్యతి- సరహత్యాం మా-
కార్దీః- పరదారాన్ మాగచ్ఛ- ఛార్యం
మాకాషీః-స్వస్యనమీపవాసినోజాయా
యాంవా దాసేవా దాస్యాంవా గవివాగ
దకభేవా కస్త్రించద్వస్తుని తోభం మాకా-
ర్దీః-

జైబిలులో ఉత్తరభాగము
క్రీస్తువారి శిష్యులగు మాథ్యూలనునాయన
క్రీస్తువారు చెప్పిన సంగతులు వ్రాసినది.

౧ యూయం స్వశత్రుగ్రాపితి ప్రేమ
కురుత- యేయుష్కా శపన్తి, తానాశిషం
వదత- యేయుష్కా ద్విషంతి తేషాంహిత
మాచరత- యేయుష్కా నప్లవదన్త్యపద్రవన్తి
చ తేషాంకృతే ప్రాథకానాం కురుత-

౨ అతస్త్వయా స్వకీయోపహారే య
జ్ఞవేదిమానీతే, తవభాగితుక్తునసి తద్విరు
ద్ధా కథావిద్యతఇతి తత్రచేత్ స్మరసి, త
ద్వితీతత్ర స్వకీయోపహారంయజ్ఞవేద్యాస్స
మృతేవిహాయ యాహి- ప్రథమం స్వప్రా
ప్రా సంమిలితో భవ- తతః పరమాగత్య
స్వకీయోపహారం నివేదయ-

౩ యః కశ్చిత్ తవ దక్షిణకపోలే చ

పేటాఘాతం కరోతి, తంప్ర శ్యవ్యతరం క
పోలమపి వ్యాఘ్రేటయ.

౫ మహమ్మదీయ శాస్త్రమైన
ఖురానులో చెప్పబడ్డది-

న్యాయమునకును ధర్మమునకును ఒకరి
కొకరు సహాయముగ నుండుండి- మఱియు
ను అన్యాయమునకును ఇంక అసూయకు
ను ఒకరి కొకర్కు తోడుపడవలదు.

మనము ఈశ్వరుని గుఱించి మిక్కిలి ప
పములమె ప్రాణివ్యవహారమును అనుస
రించి నడవవలసినదే కదా-

కొసకు యోగులుగూడ ఇందియవశ్య
త వల్ల నేకదా భగవద్ధ్యాన పరాయణతక
లిగి మార్గముయొక్క అంతమును అనగా
విష్ణు పరమవదమును పొందుచున్నారు-

మనుః

విజ్ఞాన సారథి ర్యస్తు

మనః ప్రగ్రహవా న్నరః।

సోధ్వనః పారమాహ్లాతి

త ద్విష్ణోః పరమం పదమ్॥

యః నరః- ఏ నరుడు, విజ్ఞానసారథిః= విజ్ఞానమే సారథిగాఁగలవాఁడో, మనః ప్రగ్రహవా= మనస్సే పగములుగాఁగల వాఁడో, సః=వాడు, అధ్వనః=మాగము యొక్క, పారమ్= అంతమును, ఆహ్లాతి= పొందుచున్నాడు- తత్= అదియె, విష్ణోః= విష్ణువుయొక్క, పరమమ్= ఉత్కృష్టమైన, పదమ్= స్థానము-

ఇంక అతనియందు భయభక్తులతోఁగూ డినడవవలసినదిగదా. భక్తిలోనే ప్రేమ యును కృతజ్ఞతయునుగూడచేరియున్నవి.

బ్రహ్మన్నారదీయపురాణము.

విష్ణో ర్భక్తిః పరా న్యూణాం

సర్వపాప ప్రణాశనీ

భక్తిమద్భిః కృతంకమన్

సఫలం స్యాన్మహిపతే

హే మహిపతే=ఓ రాజా, న్యూణామ్=నరులకు, ఃష్టాః= అంతటవ్యాపించియున్న భగవంతునియొక్క, సర్వపాప ప్రణాశనీ=సమస్త పాపంబులను నశింపజేయు, భక్తిః = భక్తి, పరా= శ్రేష్ఠమైనది, భక్తిమద్భిః= భక్తిగలవారలచే, కృతమ్= చేయబడిన, కర్త=పని, సఫలమ్=ఫలవంతమైనది, స్యాన్- అగును.

పునశ్చ.

యేభిన్నస్థస్తి నామాని

హరే శ్శ్రీత్వాతిహాషితాః

రోమాంచిత శరీరాశ్చ

తేవై భాగవతోత్తమాః

యే= ఎవ్వరు, హరేః= హరియొక్క, నా

మాని- నామములను, శ్రుత్వా-ఁని, అ
తిహాషితాః-మిక్కిలి సంతోషించుచున్న
వారై, రోమాశ్చిత్త శరీరాః- గగుర్పాటు
తోఁగూడిన దేహములుకలవారై, అభినన్ద
న్తి- ఆనందించుచున్నారో, తేవై- వార
లే, భాగవతోత్తమాః-భాగవత శ్రేష్ఠులు.



ఈ పృథివీలో నొక రాజు శాసించునని
భయముండి యుక్తముగ పనులు చేయుచుం
డఁగా, సర్వశాసకుడైన ఆతనియందు భయ
ము మనకు లేకుండ నుంటే నేపనిని మాన
ము యుక్తముగా చేయఁగలమా?

కనుక నే

మహద్భయం వజ్రముద్యోతమ్, అనిచె
ప్పఁబడి యున్నది.

ఆతని ప్రియకార్యములు చేయుచును
న్నప్పటికిని ఆతనియందు భయభక్తులు క

లిగియున్నప్పటికిని అతని అర్చనయును అతని
ధ్యానమును చేయుట మనకు ముఖ్యముగ దా-

అందువల్ల మనము భగవంతునియందు
సదా నిష్ఠ కలవారమై యుండుటయే కా
క అతని ప్రియ కార్యములు చేయుటకు మ
ఱియింత ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నది.

మఱియును మన శక్త్యను సారముగ చే
సెడి అర్చనయును ధ్యానమును అతని చేసంగీ
కరింపఁబడుచున్నవనికూడ చెప్పఁబడ్డదిగదా-
గీతలు-

పత్రిం పుష్పం ఫలంతోయం

యోమే భక్త్యా ప్రయచ్ఛతి।

తదహం భక్త్యు పహృత

మశ్నామి ప్రయతాత్మనః॥

యః- ఎవ్వఁడు, భక్త్యా=భక్తితో డను, ప
త్రిం పుష్పం ఫలంతోయం మే ప్రయచ్ఛ
తి- ఆకునును పూవునును పండునును నీటి

నిని నాన ఇచ్చుచున్నాడో, తగ్గవయతా
 త్తనః = ఆ పరిశుద్ధమైనవనస్సు కలవా
 నియొక్క, భక్త్యపహృతం తత్ జహమ్
 అశ్వామి-భక్తిచేత సమర్పింపబడినదాని
 ని నేను అనుభవింపు చున్నాను-

పునశ్చ

అనన్యా శ్చింతయంతో మాం

యే జనాః పర్యపాసతే।

తేషాం నిత్యాభి యుక్తానాం

యోగక్షేమం వహన్మహమ్॥

అనన్యాః మామ్ చింతయంతః యే జనాః
 పర్యపాసతే = అనన్యులైనవన్న చింతింపు
 చున్న ఏజనులు ఉపాసింపుచున్నారో, ని
 త్యాభియుక్తానాం తేషాం యోగక్షేమమ్-
 నిత్యాభియుక్తులగు వారియొక్క యోగక్షే
 మములను, అహం వహామి = నేను వహిం
 పుచున్నాను.



